

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: פיכמן	שם פרטי: אברהם
-----------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: פיכמן	בלועזית Fichman
שם פרטי איתו נולדתי: אברהם	בלועזית Abraham
שנת לידה: 28.12.1930	מין: זכר
עיר לידה: ליפקני	בלועזית Lipkani
שם פרטי ושם משפחה של האב: משה פיכמן	שם פרטי ושם נעורים של האם: אולגה גולדשמיט
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: צ'רנוביץ'	בלועזית Czernowitz
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר יסודי	מקצוע לפני המלחמה: חבר בארגון או בתנועה: "מכבי"
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: צ'רנוביץ, מוגילב - פודולסקי	בלועזית Czernowitz ghetto Mogilev ghetto - Podolsk, Transnistria
במידה והיית בגטו, ציין את שמו: גטו צ'רנוביץ, גטו מוגילב - פודולסקי, טרנסניסטריה	בלועזית
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: מוגילב - פודולסקי	תאריך השחרור: 10.3.1944
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו	ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור צ'רנוביץ'
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי	שנת עליה: 1975
	במידה ועלית באניה, ציין את שמה

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי למשפחה עשירה בליפקני, מולדובה, באזור מגורינו חיו משפחות עשירות, אזור שנקרא בתרגום מיידיש "ההר המזוהב" ("דער גולדענער בארג"). אני הייתי האחר האמצעי למשפחה בת 3 ילדים, אבי היה מכונאי ובבעלותו היו טחנות קמח, גם לסבי היו טחנות קמח ואדמות. אימי הייתה עקרת בית וטיפלה בילדים, אני למדתי בבית ספר יסודי "תרבות" והייתי מגיע ללימודים על עגלה שרתומה לסוסים, הילדות שלי הייתה שמחה ודבר לא חסר למשפחתי. הייתי חבר בתנועת "מכבי" מה שנקרא, "מכביסט", היינו נפגשים בתנועה פעמיים בשבוע, שיחקתי בקבוצת כדורגל והיו לי המון חברים יהודיים, זכור לי שהכדור היה עשוי סמרטוטים ואבי קנה לי כדורגל אמיתי מעור ואף מגלשיים מסוג "פולאר" בכדי שאוכל להחליק על הקרח. להורי הייתה מכונית מה שהיה נדיר בתקופתי, חגגנו את כל חגי היהודים ואבי פקד את בית הכנסת "בויאן" שהיה ממוקם אל מול בית הורי.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

באחד מימי חודש יולי 1940 הגיעו אלינו רוסים- קומוניסטים שעבדו בטחנת הקמח שלנו ולחשו לנו שכדאי לנו להתפנות כי אנו נמצאים ברשימה לפינוי לסיביר, ארזנו את חפצינו ויצאנו עם העגלה לכיוון צ'רנוביץ' לביתם של קרובי משפחה שלנו. אבי היה בעל מקצוע טוב וקיבל שם עבודה כאחראי על 44 טחנות קמח, התגוררנו בוויילה ואז שוב הגיעו ימים רעים. ביוני 1941 הגיעו הגרמנים, פשטו על הבתים ובזזו את כל רכושנו, כולל זהב, תכשיטים ואף רדיו. תוך חודש ימים פינו אותנו לרחוב סמוך שנסגר ביחד עם עוד שלושה רחובות והיה לגטו, שם שהינו מאוגוסט עד אוקטובר של 1941. החיים שם התדרדרו במהרה ולא דמו למה שהיה קודם. בתקופה זו החלו להתקיים טרנספורטים למקומות רבים ואנחנו נשלחנו ברכבת למוגילב – פודולסקי, לגטו טרנסניסטריה שם חיינו מאוקטובר 1941 עד מרץ 1944. החיים בגטו היו כל- כך קשים עד שנאלצנו לגנוב אוכל כדי להתקיים, אבי נפטר במרץ 1942 ממחלת הטיפוס ואני זה שדאגתי למשפחתי ותפסתי את מקום ראש המשפחה, קניתי ומכרתי, גנבתי ועשיתי הכול כדי להתקיים. כשאימי חלתה והייתה עם חום גבוה, ברחתי מעבר לחומות הגטו לעבר הנהר הקפוא כדי להביא לה קרח שיוריד את חום גופה הגבוה. בשעה שחזרתי לגטו נתפסתי ע"י המשטרה הגרמנית, אך בזכות פיזיונתי ומעט ערמומיות הצלחתי לחמוק מן השוטרים. בגטו גרנו בצפיפות, 24 אנשים בדירת חדר כשכל יום נפטר מישהו ממחלה או מרעב, גנבתי עצים ומכרתי אותם תמורת תפוחי אדמה וחלב. מהגטו יצאו כל העת טרנספורטים להשמדה וטרנספורטים לעבודות "שחורות", כגון: כריית אבנים ומיני עבודות בנייה.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

בחודש מרץ 1944 הגיע הצבא הרוסי ושחרר את האזור מהכיבוש הגרמני. צעדנו יחד עם הצבא האדום במשך שבוע ימים ובמשך הלילות לכיוון ליפקני ומשם לכיוון צ'רנוביץ' ואני בן 14. התחלתי לעבוד אצל יהודי בשם גלזברג שלימד אותי את מקצועות החריטה והריתוך. בשנת 1946 הייתה לי הזדמנות פז לעלות לישראל עם משפחתי של בן – דודי אך אימי בקשה ממני שאשאר כי אחותי עמדה להינשא. המשכתי לעבוד ובשנת 1948 עזבה משפחתי את צ'רנוביץ' ועברנו למולדובה. בשנת 1950 התגייסתי לצבא הרוסי ושרתי שלוש שנים, בצבא הייתי מורה לנהיגה. בשנת 1954 הכרתי את צילה, אשתי לעתיד, נישאנו לאחר שלוש שנות חברות בבלץ, מולדובה ובנו נולד בשנת 1959. בבלץ עבדתי במפעל לחרטות שמייצר חלקים למכונות חקלאיות והתקדמתי בתפקיד ונהייתי לאחראי מחלקה, צילה עבדה כמנהלת חשבונות וכך ניהלנו את חיינו בשקט.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

בשנת 1975 עלינו לארץ והתגוררנו במרכז קליטה בדימונה ולאחר חודש ימים עזבתי את דימונה ועברתי לחיפה, צילה נשארה בדימונה. בחיפה עבדתי במפעל "חישולי כרמל" במחלקה שמייצרת חלקי חילוף (חישולים וטבעות) למנועי סילון. גם פה התקדמתי בעבודתי ועברתי לעבוד במחלקה כימית, כל התקופה הזו התגוררתי אצל בן- דודי בחיפה. לאחר חצי שנה, במרץ 1976 התאחדתי עם צילה ועברנו להתגורר בחיפה בדירה שכורה במעונות גאולה. בגלל שצילה למדה הנהלת חשבונות היא

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

התקבלה לעבודה בבית הבראה "מגידו" של קופ"ח שם עבדה עד יציאתה לפנסיה באפריל 1994. אני סיימתי את עבודתי במפעל "חישולי כרמל" ב1990 ובנוסף שירתי במילואים באופן פעיל עד גיל 54.
בחיפה אנחנו גרים עד היום. מאז שעלינו לישראל נהגנו להשתתף מידי שנה ביום הזיכרון לשואה ולגבורה בטקס שנערך בבית הקברות בחולון. הטקס הוא לזכר תושבי ליפקני שנרצחו ואיבדו את חיים במהלך מלחמת העולם השנייה.

ראיון: שרית רוגין

חיפה, דצמבר 2012